

Aneby kommun
info@aneby.se

2024-06-25

1 (16)

Dnr SI 2024:1273

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
grundskola vid Parkskolan
i Aneby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Parkskolan anpassad grundskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens arbete inom ett område. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i *hög utsträckning*, i *flera delar* eller i *låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i *låg utsträckning* eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i *hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Parkskolans anpassad grundskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *låg utsträckning* skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver bredda underlaget för uppföljningen av verksamheten och använda det som underlag för en bred och djup analys för att kunna vidta adekvata förbättringsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i *låg utsträckning* elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningens innehåll och arbetssätt behöver anpassas så att den stimulerar, utmanar och ger alla elever möjlighet att samarbeta med varandra.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet så att det omfattar elevernas förmåga att hantera en digitaliserad vardag.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med bedömning så att lärarna ges förutsättningar att kontinuerligt samverka i bedömningsfrågor och utveckla sin bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att följa upp och bedöma verksamhetens kvalitet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 januari 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:1273) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2-3, 5, 8, 13 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Rektorn följer upp och analyserar vissa delar av verksamheten, men det sker utifrån ett begränsat underlag. Av inkommen dokumentation och av intervjun med rektorn framgår att rektorn ansvarar för både Parkskolans anpassade grundskola (även kallad Solen) och Parkskolan grundskola F-4. Det systematiska kvalitetsarbetet redovisas gemensamt för de båda skolenheterna. Av kvalitetsrapporten framgår att det till stora delar saknas underlag, uppföljning och analys avseende verksamheten på den anpassade grundskolan. Vidare framgår att personalen på skolenheten har genomfört en analys, **Analys av resultat för VT 23**, men att det även där saknas underlag för uppföljning och analys, exempelvis kring kunskapsresultat och trygghet. Av analysen framgår att lärarna har identifierat behov av att följa upp och analysera skolenhetens specifika resultat då nuvarande samarbete med grundskolan inte ger den möjligheten.

När det gäller uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat framgår att rektorn visserligen tar del av matriser som beskriver elevernas kunskapsresultat men att det inte görs någon sammanställning på aggregerad nivå i syfte att följa upp och göra analyser av resultaten. Vidare framgår att det finns kunskapsmål för skolenheten såsom värdegrundsmål och mål kring ämnet svenska/ämnesområdet kommunikation men att de är framtagna utifrån en analys av grundskolans kunskapsresultat. När det

gäller rektorns ledning och organisation av det pedagogiska arbetet framgår att lärarna huvudsakligen deltar i den mötesorganisation som finns för grundskolan. Utöver detta har lärarna en timma planeringstid i veckan. Elevassistenternas deltagande i planeringstiden sker sporadiskt då de medverkar när det finns möjlighet. När det gäller elevernas möjlighet till en flexibel utbildning framgår att det vid något tillfälle förts diskussioner om ifall en elev skulle kunna läsa en kombination av ämnesområden och ämnen enligt den anpassade grundskolans läroplan.

Gällande uppföljning och analys av undervisningens genomförande får rektorn information via olika mötesforum, via medarbetarsamtalen och via träffar med Solens personal. Rektorn genomför även kortare lektionsobservationer. När det gäller uppföljning av personalens kompetens har rektorn följt upp detta och identifierat att behörigheten är låg och att det finns ett behov av flera behöriga lärare.

Utifrån de behov som identifierats vidtar rektorn vissa åtgärder. När det gäller behovet av behöriga lärare studerar för närvarande en lärare den behörighetsgrundade utbildningen till speciallärare med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning (IF). I övrigt finns planer för en riktad utbildningsinsats mot elevassistenterna. Rektorn har en gemensam budget för sitt ansvarsområde, det vill säga en grundskolenhet och en anpassad grundskola. Av intervjun med rektorn framgår att hen kan omfördela ekonomiska resurser vid behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver bredda underlaget för uppföljningen av verksamheten och använda det som underlag för en bred och djup analys för att kunna vidta adekvata förbättringsåtgärder.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn saknar ett tillräckligt brett underlag för att följa upp och analysera skolenhetens resultat såväl kunskapsresultat, undervisningens genomförande som personalens kompetens. Ett begränsat underlag för uppföljning och analys av verksamheten gör att det finns en risk att rektorn inte har tillräcklig information för att identifiera utvecklingsområden och besluta om träffsäkra åtgärder.

Av 4 kap. 4–7 §§ skollagen framgår att rektorn systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analyser genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Inriktningen på

det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen samt att det ska dokumenteras.

Av Lgra 22 avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bland annat att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas.

Av Lgra 22 avsnitt 2.8 Rektors ansvar, framgår att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömningar av kunskaper och betygskriterierna.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS2012:98, s. 15) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att rektorn bör skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten och se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer enhetens kvalitetsarbete, samt se till att personalen på enheten kan använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen. Vidare framgår (s. 20) att rektorn behöver se till att dokumentationen är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten. Därutöver behöver rektorn se till att det utöver uppföljningen genomförs utvärderingar av särskilt identifierade områden inom enheten (s. 27).

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar arbetet med att följa upp skolenhetens verksamhet så att det sker utifrån ett brett underlag som möjliggör en bred och djup analys som kan användas som grund för utvecklingsåtgärder. Uppföljning och analys behöver utgå från den specifika skolenheten och vara anpassade till skolformen för att relevanta utvecklingsbehov ska kunna identifieras och adekvata åtgärder vidtas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8

Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Varierad och stimulerande undervisning

Undervisningen är varierad och ett aktivt lärarstöd ges men det finns en risk att eleverna inte utmanas så att de når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Av lektionsobservationer och av intervjuer framgår att undervisningen varierar med olika arbetsmoment och material. Exempelvis innehåller lektionerna konkret arbetsmaterial såsom spel, vatten och film men också olika arbetsblad. Vidare ger lärarna aktivt lärarstöd i undervisningen genom att leda lektionerna så att eleverna kommer i gång med sina arbetsuppgifter och efter hand som de är klara får de nya arbetsuppgifter och material. Av intervjun med lärarna framgår att de tillsammans diskuterar hur de individuella planeringarna ska utformas och anpassas för varje elev och att de motiverar eleverna genom att utgå från elevernas intresse och behov, exempelvis intressen för dinosaurier och andra djur. När det gäller att utmana eleverna till att komma vidare sker dock inte något aktivt arbetet för att eleverna ska komma så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Exempelvis framkommer att lärarna generellt arbetar mot målet att eleverna ska nå grundläggande kunskaper. Nyligen har dock en specialpedagog fått i uppdrag att stödja undervisningen i läsinläring men i övrigt är det oklart hur lärarna utmanar eleverna för att nå så långt som möjligt i de olika ämnesområdena. Vidare framgår av utredningen att lärarna använder bildstöd och tecken som stöd men att det i övrigt inte används några andra kommunikationshjälpmedel.

Strukturerad undervisning

I undervisningen ges eleverna små möjligheter att arbeta och lära tillsammans samt att syftet med undervisning sällan tydliggörs för eleverna. Av lektionsobservationer och av intervjuer framgår att lektionerna har en struktur anpassad för varje elev men att eleverna i huvudsak undervisas enskilt och att gemensam undervisning sker vid få tillfällen. Eleverna ges därför sällan möjlighet att samarbeta och lära av varandra i olika

konstellationer. Vidare framgår av granskningen att lärarna till viss del tydliggör syfte och mål med undervisningen men att det sker sällan. Av lärarintervjun framgår exempelvis att lärarna tydliggjort vikten av en god hygien och att äta hälsosamt i ämnesområdet motorik. I övrigt finns dock inte några exempel som visar att lärarna på ett för eleverna relevant sätt tydliggör syfte och mål med valt undervisningsinnehåll och arbetssätt. Vidare framgår också att ett material som utgår från en tidigare läroplan används i planeringen av undervisningen vilket riskerar att syfte och centralt innehåll inte överensstämmer med nuvarande läroplan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningens innehåll och arbetssätt behöver anpassas så att den stimulerar, utmanar och ger alla elever möjlighet att samarbeta med varandra.

Skolinspektionens granskning visar att det finns en risk för att inte alla elever får de utmaningar och den stimulans i undervisningen som de behöver för att utvecklas så långt som möjligt. Vidare sker övervägande delen av undervisningen enskilt vilket ger eleverna små möjligheter att samarbeta och lära av varandra. Därutöver finns en risk att det inte i tillräcklig utsträckning finns tillgång till hjälpmedel och tekniker som kan användas för att underlätta kommunikationen med eleverna.

Av 3 kap. 2 § skollagen framgår att alla elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Av Lgra22 avsnitt 2.2 Kunskaper, framgår bland annat att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Vidare ska skolan organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Av Lgra22 avsnitt 2.8 Rektors ansvar, framgår bland annat att rektorn har ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla undervisningen så att alla elever får möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. För att kunna ge eleverna de utmaningar som behövs för att de ska kunna nå så långt som

möjligt i sin kunskapsutveckling behöver eleverna känna igen strukturerna för såväl lektioner som skoldagen i sin helhet. Vidare är det av vikt att undervisningen genomförs så att funktionsnedsättningens konsekvenser motverkas så att eleverna ges tillräckliga utmaningar. Detta underlättas av om personalen har kännedom om och tillgång till olika hjälpmedel och tekniker som underlättar kommunikation. Därutöver är det av vikt att eleverna ges möjlighet att lära och utforska tillsammans med andra elever. Det hindrar inte att elever undervisas individuellt och att utförandet av en gemensam aktivitet sker utifrån varje elevs förutsättningar.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen. Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Deltagande i samhällslivet

Det genomförs aktiviteter för att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet men arbetet med att leva och verka i en digitaliserad vardag är begränsat. Av intervjuer och av inkommen dokumentation framgår att eleverna gör studiebesök i närsamhället. Exempelvis genomförs studiebesök på kulturskolan, på kretsloppsgården, på räddningstjänsten samt att eleverna har gjort inköp inför arbetsmoment i ämnesområdet vardagsaktiviteter. Aktiviteterna kopplas emellertid inte till uppdraget att motverka att elevers studie- och yrkesval begränsas utifrån föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Det finns heller inte någon person med en studie- och yrkesvägledares kompetens involverad i arbetet med att ge alla elever, utifrån sina förutsättningar, konkreta upplevelser av närsamhället såväl under som utanför skoltid samt för att förbereda eleverna för yrkesverksamhet och fortsatt utbildning. Eleverna erbjuds heller inte någon praktisk arbetslivsorientering (prao), vilket är ett obligatoriskt inslag i utbildningen. Vidare bedrivs inte något systematiskt och aktivt arbete för att involvera eleverna i den digitaliserade vardagen samt att arbeta med risker på nätet. Av intervjuer med personalen framgår att några elever visserligen använder lärplattor och att någon elev tränat på att skriva mail men det ingår inte systematiskt i undervisningen för alla elever. Vidare framgår av intervjuerna

med personalen att de känner till att elever är aktiva på nätet och att det förekommit att elever varit ute på olämpliga sidor.

Trygghet i sociala sammanhang

Det bedrivs ett främjande trygghetsarbete vid skolenheten, men det genomförs inte någon systematisk kartläggning och analys av elevernas upplevelse av trygghet. Av intervjuer med rektorn och personalen framgår att de arbetar aktivt med trygghetsskapande aktiviteter. Exempelvis arbetar de med att se på filmer kring normer och värden och för diskussioner kring innehållet. Det kan också ske genom att elever stegvis förbereds mot ett mål, exempelvis att kunna äta i matsalen. Vidare besöker lärarna grundskolans klasser och berättar om den anpassade grundskolan i syfte att skapa förståelse för olikheter samt att eleverna delar skolgård med grundskolans elever.

När det gäller uppföljning och analys av elevernas upplevelse av trygghet finns en gemensam sammanställning för skolenheterna vid Parkskolan utifrån en trygghetsenkät. Av de cirka 190 elever som besvarat enkäten har endast ett par elever från skolenheten besvarat den. Av inkommen dokumentation och av intervjuerna framgår att det inte går att urskilja elevernas upplevelse av trygghet i den sammanslagna uppföljningen och analysen av trygghetsenkäten, vilket gör att det inte kan anses vara ett tillräckligt underlag för att identifiera utvecklingsbehov i den anpassade grundskolan. Vidare bygger informationen om elevernas upplevelse av trygghet till övervägande del på personal- och vårdnadshavarenkäter och observationer av eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet så att det omfattar elevernas förmåga att hantera en digitaliserad vardag.

Skolinspektionens granskning visar att arbetet med att ge eleverna förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet inte på ett systematiskt sätt inkluderar aktiviteter som gynnar elevernas förmåga att leva och verka i en digitaliserad vardag. Elever i dagens samhälle är aktiva i den digitala värden, varför det är av vikt att området ingår i undervisningen.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses

att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Vidare framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av Lgra22 avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik och att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Av Lgra22 avsnitt 2.8 Rektors ansvar, framgår att skolans arbetsmiljö ska utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg. Vidare framgår att rektorn ansvarar för att personalen får den kompetensutvecklings om krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn inom ramen för sitt arbete med att möjliggöra för social delaktighet samhällslivet ser över hur arbetet med en digitaliserad vardag och de risker som finns inkluderas i undervisningen. Utifrån detta kan rektorn sedan utveckla arbetet för att skapa de förutsättningar som krävs för att eleverna ska nå så långt som möjligt vad gäller att utveckla sin digitala kompetens.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 3, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgra22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Lärarna bedömer fortlöpande elevernas kunskapsutveckling men lärarnas bedömarkompetens behöver höjas och det saknas möjligheter till samverkan kring bedömningsfrågor. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med rektorn och lärarna framgår visserligen att lärarna fortlöpande bedömer elevernas kunskapsutveckling och att de nyligen börjat använda matriser i arbetet med bedömning, men kvaliteten i de skriftliga omdömena är låg. Av intervjun med rektorn framgår att rektorn uppmärksammat lärarnas bedömningar kan ligga både för lågt och för högt och att lärarnas bedömarkompetens behöver utvecklas. Av inkommen dokumentation framgår att utvärdering och bedömning av elevernas aktuella kunskapsnivå och utvecklingsområden kopplat till kursplanernas kunskapskrav är begränsade i de skriftliga omdömena. Exempelvis saknas uppgifter som beskriver lärarnas utvärdering av elevernas kunskapsutveckling kopplat till det centrala innehållet och kriterierna för bedömning av kunskaper samt hur lärmiljön ska utformas för att stödja elevernas kunskapsutveckling. Vidare framgår att lärarna genomför utvecklingssamtal och ger återkoppling på elevernas lärande. När det gäller lärarnas möjlighet till samverkan kring bedömningsfrågor specifikt kopplat till den anpassade grundskolans läroplan saknas sådana forum i dagsläget. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna deltar i gemensamma möten med lärarna i grundskolan och även i kommungemensamma nätverk där bedömningsfrågor diskuteras. Det saknas emellertid strukturerade och kontinuerliga forum där lärarna kan diskutera bedömningsfrågor och betygssättning samt diskutera innebörden i kriterierna för bedömning med fokus på den anpassade grundskolan. Det framgår också att bedömning och betygssättning är ett utvecklingsområde som rektorn har identifierat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med bedömning så att lärarna ges förutsättningar att kontinuerligt samverka i bedömningsfrågor och utveckla sin bedömarkompetens.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett strukturerat och kontinuerligt arbete kring bedömning och betygssättning. I dagsläget finns inte någon strukturerad mötesform där lärarna kan diskutera styrdokumentet, de nationella bedömningsstöden och innebörden i kriterierna för bedömning för den anpassade

grundskolan. Detta medför att bedömningarna av elevernas kunskaper riskerar att inte bli likvärdiga och rättvisande och grunda sig på annat än det som avses i styrdokumentet.

Av 2 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Av Lgra22 avsnitt 2.7 Bedömning och betyg, framgår att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Av Lgra22 avsnitt 2.8 Rektorns ansvar, framgår att personalen ska få den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att kontinuerligt och under strukturerade former diskutera styrdokumentet, de nationella bedömningsstöden och innebörden i kriterierna för bedömning för den anpassade grundskolan i syfte att öka lärarnas bedömarkompetens. På så sätt ges också förutsättningar för rättvisande och likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen följer upp vissa aspekter av skolenhetens verksamhet, men uppföljningen är begränsad och ger inte ett tillräckligt underlag för en analys som kan användas för bedömning av utbildningens kvalitet. Av inkommen dokumentation och av intervjun med huvudmannens representanter framgår att huvudmannen begär in information från rektorn utifrån samma rutiner som finns kring det systematiska

kvalitetsarbetet gällande grundskolan. I de dokument som Skolinspektionen tagit del av gällande det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå finns emellertid inte någon uppföljning och analys specifikt av den anpassade grundskolans verksamhet. Av den dokumentation som rektorn förmedlar till huvudmannen framgår att det även där saknas uppgifter om exempelvis kunskapsresultat och resultat kring elevernas upplevelse av trygghet. Vidare framkommer att huvudmannen får en muntlig bild av och insyn i verksamheten genom de kontinuerliga dialoger som genomförs med rektorn samt genom egna besök på skolenheten. Utifrån dialoger och besök har det bland annat framkommit att det saknas viss kompetens bland lärarna, exempelvis kring hur elevernas kunskapsutveckling kan utvecklas samt att kunskapen om den gällande läroplanen behöver stärkas.

När det gäller övriga förutsättningar av betydelse för personalens möjlighet att arbeta för en god utbildning i den anpassade grundskolan har skolenheten tillgång till en studie- och yrkesvägledare som stöd till eleverna vid gymnasievalet. I övrigt saknar skolenheten ett sådant stöd. Huvudmannen är dock medveten om att studie- och yrkesvägledaren i kommunen behöver ha en aktivare roll i den anpassade grundskolan. Vidare saknar huvudmannen exempelvis uppgifter kring om eleverna har de kommunikationshjälpmedel de har behov av, om det finns åtgärdsprogram på skolenheten samt om eleverna får möjlighet till prao.

Huvudmannen har utifrån de uppgifter de har och det som framkommit i dialogsamtal nyligen anställt en biträdande rektor som har i uppdrag att arbeta med ledningsstruktur och en planerad organisationsförändring där de båda anpassade grundskolorna i kommunen ska slås ihop. Vidare har personalen fått kompetensutveckling kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt att en lärare studerar speciallärarutbildningen med specialisering mot IF för att bli behörig att undervisa i den anpassade grundskolan.

Huvudmannens stöd till rektorn

Huvudmannen ger relevant stöd till rektorn utifrån de behov som framkommer i dialogerna med rektorn. Av inkommen dokumentation och av intervjuer framgår att huvudmannen har kontinuerliga dialoger och medarbetarsamtal med rektorn samt att kommunens rektorer träffas regelbundet i lärgruppstillfällen. Vidare finns stöd på förvaltningsnivå i form av exempelvis en utvecklingsledare och en IKT-pedagog. När det gäller vilket stöd huvudmannen ger för att utveckla elevernas möjlighet till samverkan mellan skolformer kan den möjligheten ges genom att rektorn även ansvarar för grundskolan som den anpassade grundskolans är lokalintegrerad i. I dagsläget sker det dock i begränsad omfattning. När det gäller huvudmannens stöd till rektorn för att utveckla elevernas möjlighet att delta i närsamhället finns ett samarbete mellan kommunens bibliotek och skolenheten och eleverna gör studiebesök i olika verksamheter.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att följa upp och bedöma verksamhetens kvalitet.

Skolinspektionens granskning visar att den uppföljning som huvudmannen gör av skolenhetens verksamhet är begränsad. Den bild som huvudmannen får av verksamheten bygger huvudsakligen på muntliga diskussioner med rektorn kring skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. I de dokumenterade underlag som finns kan skolenheten inte alltid urskiljas och det saknas relevant dokumentation av elevernas upplevelse av trygghet samt dokumentation kring elevernas kunskapsresultat. Detta medför en risk att huvudmannen inte har ett tillräckligt utförligt underlag att bedöma verksamhetens kvalitet och styra verksamheten utifrån.

Av 4 kap. 3 och 8 §§ framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98, s. 21) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att för att kunna säkerställa att all utbildning genomförs i enlighet med de nationella målen är det angeläget att huvudmannen har en dokumentation som innehåller redogörelser för resultatet och att det har följts upp inom alla verksamheter. Vidare framgår (s. 22) att det inför huvudmannens analys av orsakerna till måluppfyllelsen är viktigt att det finns en dokumenterad uppföljning som visar variationer i resultat och måluppfyllelse mellan och inom olika enheter samt över tid.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen utvecklar arbetet med att följa upp och analysera verksamhetens kvalitet. Genom att efterfråga information om skolenhetens kunskaps- och trygghetsresultat, utbildningens förutsättningar såsom personalens behörighet och kompetensutvecklingsbehov, tidsenliga lärverktyg och behovsanpassad utrustning samt ändamålsenliga lokaler ökar huvudmannens möjligheter att göra analyser och rikta adekvata stödinsatser utifrån de behov som framkommer.

På Skolinspektionens vägnar

X Sarah Vinterlycka Beslutsfattare Signerat av: Sarah Vinterlycka	X Ingela Åkerman Jansson Föredragande Signerat av: Ingela Åkerman Jansson
---	---

I handläggningen av ärendet har även utredare Jenny Töredal medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 11,12 och 17 april 2024. Besöket genomfördes av utredarna Ingela Åkerman Jansson och Jenny Töredal.

Parkskolan anpassad grundskola är en skolenhet för årskurserna 1–9 belägen i Aneby kommun. Skolenheten leds av en rektor som också ansvarar för Parkskolans grundskola F-4. Nyligen är en biträdande rektor anställd för att stödja rektorn.